

RICHTINGEN IN DE NEDERLANDSCHE PENNINGKUNST ONZER DAGEN,

□ □ DOOR DR. M. R. J. BRINKGREVE □ □

DE Penningkunst, en vooral de Nederlandsche Penningkunst wordt van twee kanten beïnvloed en wel van de zijde der vrije in het bijzonder der beeldene Kunsten en van de zijde der bouw-, sier- en gebruikskunst.

Nu bestaat er uitteraard nauw verband tusschen vrije Kunst en Sier- en Nijverheidskunst, doch dit verband is veeleer een voortdurende wisselwerking dan een eenzijdige bepaling. Weliswaar zal meestal de stuwende kracht der ontwikkeling meest komen uit het gebied der vrije kunst, doch eenerzijds moet deze kracht dan toch in alle geval „omgezet” worden in verband met de allerhande eischen waaraan de gebruikskunst gebonden is, voor zij op dit gebied tot uiting kan komen, anderzijds werkt juist die gebondenheid ook weer prikkelend op de verbeelding en het scheppend vermogen der Kunstenaars, die door de moeilijkheden aangespoord worden om een oplossing te vinden, welke menigmaal ook op het gebied der vrije Kunst van invloed was. Dit verband in wisselwerking komt — het behoeft nauwelijks gezegd te worden — te sterker uit in grensgebieden als dat der penningkunst.

Zoo zien wij dan ook in de ontwikkeling der penningkunst van den laatsten tijd eenerzijds stroomingen, die ten nauwste verwant met, ja vaak af te leiden zijn uit het streven der vrije beeldende kunstenaars naar zoogenaamde vergeestelijking, anderzijds verschijnselen, die evenwijdig loopen met den terugslag op de strakke zuiverheid van Berlage en zijn kring. Vertoonen de eerste verschijnselen veel overeenkomst met wat men in het buitenland ziet geschieden, de verschijnselen der tweede reeks dragen een meer in het bijzonder Hollandsch kenmerk.

Eindelijk valt met groote vreugde vast te stellen, dat, gezwegen van de verschillende verschijnselen die de meer of minder zuivere voortzetting van vorige tijdvakken zijn, naast de bovenaangeduide stroomingen gaandeweg sterker wordt een derde, welke niet zóó zeer afgetrokken noch zoo afwerend is als de beide vorige, doch veeleer samenvat, wat de andere als levenskrachtige waarde zij het in nog niet geheel zuiveren vorm brengen.

Welke zijn nu de Kunstenaars, wier werk men beschouwen moet, en welke is de tijdgrens die men trekken moet wanneer men met de penningkunst onzer dagen een eenigszins samenhangend geheel wil afperken?

Beginnen wij met de tijdgrens.

Deze zal te stellen zijn op 1910 ongeveer, omdat in dat jaar de kunstenaar,